

[Arne Bertelsen.]

at spørge, om udvalget har haft tid nok og har haft adgang til tilstrækkelig sagkundskab — og her tænker jeg navnlig på sagkundskab med tilstrækkelig praktisk erfaring — end at sætte spørgsmåltegn ved evner og redelighed?

Et nyt folketingsudvalg vil forhåbentlig i denne sag være sig et meget stort ansvar bevidst. Det vil naturligvis være nemmest at henvise problemerne til et råd, en styrelse, et sekretariat og et videnskabeligt institut — det, det ærede medlem hr. Per Federspiel omtalte som en parkinsonade — men det vil også være lidt af et testimonium paupertatis. Jeg mener, at det nye folketingsudvalg selv må prøve at tage disse problemer op. Som bekendt siges det i udvalgsbetænkningen, som jeg citerer et par sætninger fra, side 36:

„Udvalgets forslag til ny administration bygger på den forudsætning, at der i løbet af en kortere årrække vil kunne blive tale om at yde bistand af enhver art ... for 50-100 mill. kr. pr. år svarende til $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$ pct. af nationalindtægten.“

På længere sigt må man efter udvalgets opfattelse indstille sig på, at den samlede hjælpeindsats må have et endnu større omfang, og udvalget finder ikke et beløb på ca. 400-500 mill. kr. årlig, svarende til 1 pct. af nationalindtægten, for urimelig som mål for en dansk bistandsindsats.

Det er jo store tal, og skal vort parti slutte op om dem, må visse forudsætninger opfyldes først. Den ene er denne, at der virkelig ydes hjælp, fornuftig og gennemtænkt hjælp, og ikke blot hjælp til et kæmpemæssigt administrationsapparat. Den anden betingelse er, at de forpligtelser, vi har i vort eget land, opfyldes først — det er vist det eneste punkt, på hvilket jeg er enig med det ærede medlem hr. Morten Lange — herunder en fornuftigere og bedre hjælp til alders- og invalidepensionerede, og herunder tillige en større indsats i Grønland.

Grønland er hverken et udviklingsland eller udviklingsamt. Dets hjemstavnskultur og dets fangstkultur er højt udviklet og grønlændernes etik ligger i hvert fald ikke under vor. Men har vi ikke råd til under Grønlands omstilling at underholde gamle, tuberkuløse og andre arbejdshæm-

mede i Grønland lidt bedre, end vi gør det? Vel er det forståeligt, at man frygter, at et jægerfolk, som ikke stiller en danskers store krav til hygiejne, komfort, fritid og underholdning, meget let vil eller vil kunne forfalde til passivitet, såfremt det ikke arbejder: det bliver alt for godt forsørget set med grønlandske øjne. Det er forståeligt og er også forstået. Synspunktet var rigtigt for bare 10-15 år siden. I dag vil det ikke blive til skade, hverken for Grønland eller Danmark, selv om vi skulle hæve invalide-, tuberkulose- og aldersdomspensioner til samme niveau som i det øvrige Danmark. Bevares, der vil være folk, som vil leve på staten, men er der nogen, der tror, at det er de folk, som skal bygge det grønlandske samfund op, der vælger denne udvej? Har vi ikke råd til at lønne, respektive understøtte, en samlet befolkning på 30 000 fuldstændig på linje med landets øvrige borgere, hvis vi har råd til at ofre et sted mellem 100-500 mill. kr. andetsteds? De, som ikke kan omstilles, bliver såmænd ikke omstillet, fordi vi lader dem leve på et lavere niveau end resten af Danmarks gamle, invalider og socialt handicappede. International anseelse er godt, men selvgættelse er dog alligevel bedre.

Hjælpen til u-landene bør naturligvis først og fremmest være hjælp til selvhjælp og som nævnt derfor være baseret på et indgående kendskab til u-landets ressourcer og muligheder. Imidlertid er det vist ved at gå op for en stor del af os, at store dele af verden lever i nærheden af og mange steder under sultegrænsen. Det er derfor svært for mig at forstå, at man ikke kan kombinere det aktiviserende hjælpearbejde med en bekæmpelse af overproduktionen i de overproducerende lande. Det trækkes der på skuldrene af. Jeg forstår ikke, at man ikke kan oprette et internationalt fond med en international ledelse, som kan købe den kaffe, som f. eks. Brasilien må brænde det ene år, den hvede, som brændes i Amerikas Forenede Stater, de drægtige søer, som sommetider bliver slagtet her.

Naturligvis må disse overskudslagre ikke benyttes til såkaldt dumping, men herregud, der må da være steder nok, hvor kaffen, hveden, flæsket, smørret, risen, eller hvad det nu måtte være, kan uddeles, uden at dette træder nogen markedsinteresse for